

พระราชดำรัส⁽¹⁾

พระราชทานแก่คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคล

ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

ณ ศาลาดุสิตาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต

วันจันทร์ ที่ 4 ธันวาคม 2532

ในการพูดเช่นนี้ ก็ได้เชิญให้ท่านทั้งหลายนั่งเป็นเวลาหลายปีมาแล้ว เพราะเห็นว่าหากยืนอยู่ก็จะเมื่อยล้ากัน เพราะว่าบางทีก็พูดนาน ผู้พูดเองแต่ก่อนนี้ ถ้านั่งพูด พูดไม่ออก แต่ว่ามาเดี๋ยวนี้ถ้ายืนพูด พูดไม่ค่อยออก เพราะมันเมื่อย ก็เลยตกลงกันว่าทั้งผู้ฟังทั้งผู้พูดนั่ง นั่งอยู่ก็จะได้พูดได้นาน ถ้านาน ก็คงไม่มีใครว่า นอกจากบางคนก็อาจหลับโงกไปบ้าง

ก็ขอขอบใจท่านทั้งหลาย ที่ได้มาให้พรเนื่องในโอกาสจะครบวันเกิดในคราวนี้ และที่นายกรัฐมนตรี⁽²⁾ ได้กล่าวคำอำนวยพรในนามของท่านทั้งหลาย ก็ขอสนองพรด้วยความจริงใจ และหวังว่าจะเป็นประโยชน์ ให้แต่ละท่านได้ปฏิบัติงานต่าง ๆ เป็นผลดีเป็นผลสำเร็จเพื่อความเจริญ รุ่งเรือง

แต่ละปี ๆ ก็มีผู้มาให้พรให้เจริญ เมื่อก่อนนี้รู้สึกว่าเป็นกำลังใจเพื่อที่จะปฏิบัติงานต่อไป แต่เมื่อหลาย ๆ ปีเข้า มันก็เจริญขึ้นมากก็เลยทำให้นึกถึงว่าคนเรา เวลาอายุมากขึ้นก็เหมือนถึงน้ำ มันเต็มเข้าทุกที พูดถึงถึงน้ำที่เติมน้ำเต็มขึ้นทุกทีถ้าเก็บน้ำเอาไว้ได้ดี คือหมายความว่าได้มีประสบการณ์ ได้เห็นอะไรต่ออะไรมามากทำให้มีความสามารถเพิ่มขึ้น แต่เมื่อถึงน้ำนั้นเก่าแก่ บางทีก็รั่วบ้าง บางทีก็เก็บน้ำไม่ได้ หรือบางทีก็ล้นไปบ้าง คนเราก็เหมือนกัน เวลาอายุมากขึ้นก็เหมือนถึงน้ำที่เก่าแก่ บางทีอะไรต่ออะไรเข้ามา มันก็เก็บไม่อยู่ เห็นอะไรมาก็ลืม มีอะไรที่ควรจะทำไว้ก็จำไม่ได้ นาน ๆ ไปถึงน้ำมันก็จะรั่วยิ่งขึ้น ฉะนั้นก็ต้องระวัง ในการซ่อมแซม และปะให้ถึงน้ำนั้นอยู่ดีไม่รั่วมากเกินไป

แต่ถ้าถึงน้ำนั้นไม่รั่วเลยและใหญ่โต สิ่งทีเห็นที่พบปะและได้เผชิญก็มากขึ้นทุกที จำนวนสิ่งของทีเข้ามาก็มีอะไร ๆ ปะปนเข้าไปมากทำให้วุ่นวายใจ บางทีคนเรา เวลาเห็นอะไรๆ ดีมาก ๆ ก็มีความปลื้มใจมาก เมื่อมีความปลื้มใจมากบางทีก็เลยทำให้เกิดปฏิกิริยา ปฏิกิริยานั้นก็ออกมาในรูปความวุ่นวายใจ หรือความไม่สงบใจ ความไม่เข้มแข็ง ความไม่เข้มแข็งนั้น ความไม่สงบใจนั้น ความวุ่นวายใจนั้น ก็จะทำให้ถึงน้ำรั่ว ทำให้งถึงน้ำแตกพังลง

ก็เหมือนคนบางคนต้องทนอะไรมากก็เรียกว่าตบะแตก คือทำให้ไม่สามารถที่จะทำอะไรเลย แล้วก็ไม่ใช่เป็นประโยชน์ คนเราทุกคนก็อายุมากขึ้นทุกวัน หนึ่งวันสองวัน ก็อายุมากขึ้นวันสองวัน จะต้องจุดจิตใจให้แข็งแรง ให้ไม่มีความวุ่นวาย สามารถที่จะเลือกทำอะไรต่ออะไรด้วยความระมัดระวังตัว คือคิดด้วยสติสัมปชัญญะที่ดี อันนี้ก็เป็นข้อสำคัญ

(1) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเรียบเรียงและปรับปรุงขึ้นจากที่ได้บันทึกพระสุรเสียงไว้

(2) พลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

ที่พูดอย่างนี้ ในที่ประชุมนี้ ก็เพราะว่าที่ประชุมนี้ ประกอบด้วยคนหลายประเภท เกือบจะเรียกว่าเป็น คนที่เป็นตัวอย่างของคนในประเทศส่วนละเล็กละน้อย มีทั้งข้าราชการทหาร ตำรวจ พลเรือน ทั้งข้าราชการ ประจำ ข้าราชการการเมือง รวมทั้งรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนบุคคลที่เป็นเอกชนที่เป็นพ่อค้า ที่เรียกว่าพ่อค้า ประชาชน และเป็นทั้งเด็กนักเรียนจากโรงเรียนต่างๆ เป็นทั้งผู้ที่ศึกษาในชั้นอุดมศึกษา มีทุกอย่าง นอกจากนั้นยังมีพวกที่มาจากองค์กรต่าง ๆ หรือชมรม สมาคม มูลนิธิ มาจากคณะ เช่น ลูกเสือชาวบ้าน ไทยอาสาป้องกันชาติ หรือกลุ่มพัฒนาต่าง ๆ กลุ่มเพื่อการพิเศษต่าง ๆ

ทุกคนย่อมต้องมีความคิดที่ดี ย่อมจะต้องเป็นห่วงในการงานที่ตัวกำลังทำอยู่ แต่เมื่อมาประชุมพร้อม กันในที่นี้ ก็เป็นโอกาสที่ดีที่จะพูดกันว่า แต่ละคนมีหน้าที่งานการ ทั้งในด้านส่วนตัว ทั้งในด้านส่วนรวม และ ทุกคนจะต้องทราบว่ามีคนอื่นด้วย ซึ่งเขาก็จะต้องทำในกิจการของเขา และในงานของแต่ละคนนั้น ก็ จะต้องอาศัยงานของคนอื่นด้วย

ปัจจุบันนี้ พวกกันว่ามีปัญหาหอบด้าน ปัญหาหนัก ถ้าพูดถึงประเทศของเราก็มีเรื่องต้องรักษาความ เรียบร้อยสงบ ความก้าวหน้ามั่นคงของประเทศ ถ้าดูในโลกก็เห็นได้ว่ามีความวุ่นวายนานาประการทั้งในด้านที่ มนุษย์ทำ ทั้งในด้านที่ธรรมชาติทำ ในระยะหลัง ๆ นี้ก็ดูได้ว่ามีภัยธรรมชาติทั่วโลก และอุบัติภัยด้านต่าง ๆ เช่น ในด้านคมนาคม รถไฟชนกัน เรืออัปปาง เรือบินหล่นลงมาก็มีทั้งนั้น รู้สึกว่ามีมากกว่าก่อนนี้

ฉะนั้นทุกอย่างนี้ก็ทำให้พวกเราทุกคนในฐานะพลโลกมีความหนักใจมาก ความหนักใจนี้ก็ออกมาใน รูปต่าง ๆ บางคนก็บอกว่าถ้าไม่ยอมให้เกิดเรื่องยุ่งยากก็ต้องทำอย่างนั้น ๆ อีกกลุ่มหนึ่งก็บอกว่าต้องทำอย่าง นั้น ๆ ข้อนี้ก็เป็นอุบัติภัยอีกอย่างหนึ่ง คือการถกเถียงกันข้าง ๆ คู ๆ คือต่างคนต่างไม่รู้ ก็คล้าย ๆ กับเรื่องคนตา บอด ที่เขากล้าหาญข้างข้าง ขาข้างข้าง ข้างนี้รูปร่างเป็นอย่างไรก็ไม่ทราบถกเถียงกันใหญ่ตกลงกันไม่ได้ แต่ หากเราพยายามปรับความเข้าใจกัน ก็คงจะได้ผลดี และคนเราก็จะสามารถปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ทุกคน สำหรับ ชาติ ก็จะสร้างให้ดีให้ปลอดภัยได้ สำหรับโลก ก็จะรักษาโลกนี้ให้ดีได้

เมื่อเร็ว ๆ นี้ เกิดคิดขึ้น หรือควรพูดว่าได้ข้อมูลมาเกี่ยวกับเรื่องเรื่องหนึ่ง ซึ่งเขาเดือดร้อนกันทั่วโลก คือ ความเดือดร้อนที่ทุกคนจะต้องประสบแต่ไม่ใช่ทุกคนจะารู้ แล้วคนที่รู้ บางทีก็โวยวาย ทำให้เกิดความ วุ่นวายขึ้นมาก ปัญหาที่ เคยได้พูดถึงที่อื่นมาแล้ว เกี่ยวข้องกับสภาพสิ่งแวดล้อมของโลก ซึ่งกำลังวุ่นวายกัน มากทั้งผู้ใหญ่ทั้งผู้น้อย ทั้งผู้ที่อยู่ในทวีปยุโรป อเมริกา เอเชียก็พูดกันทั้งนั้น คือปัญหาว่าสิ่งแวดล้อมจะทำให้ โลกนี้เปลี่ยนแปลงไป

บางคนเขาบอกว่า ฝรั่งเศสหันหน้าและพูดว่า “นี่ บางกอกนี่ก็จะอยู่ได้ทะเล ภายในไม่กี่ปีน้ำก็จะท่วม” ความจริงเราก็รู้อยู่แล้วว่า กรุงเทพฯ น้ำท่วม แต่เขาบอกว่า น้ำจะท่วมจากทะเล เพราะว่าสิ่งแวดล้อม เปลี่ยนแปลง เขาบอกว่าเพราะมีสารคาร์บอนขึ้นไปในอากาศมาก จะทำให้เหมือนเป็นตู้กระจกครอบ แล้วโลก นี้ก็จะร้อนขึ้น เมื่อโลกนี้ร้อนขึ้นมีหวังว่าน้ำแข็งจะละลายลงทะเล และรวมทั้งน้ำในทะเลนั้นจะพองขึ้น เพราะ สิ่งของที่ร้อนขึ้นย่อมมีการพองขึ้น ปริมาตรก็มากขึ้น เมื่อน้ำพองขึ้นก็จะทำให้ที่ต่ำ เช่น กรุงเทพฯ ถูกล้ำทะเล ท่วม อันนี้ก็เป็นเรื่องเขาว่า ก็เลยสนใจว่าเรื่องเป็นอย่างไร จึงได้ข้อมูลว่าสิ่งที่ทำให้คาร์บอน (ในรูปคาร์บอน ไดออกไซด์) ในอากาศ เพิ่มมากขึ้นนั้น มาจากการเผาเชื้อเพลิงซึ่งอยู่ในดินและจากการเผาไม้ ซึ่งตามตัวเลข

จำนวนคาร์บอนในอากาศนี้... ไม่ทราบว่าคุณจะจดจำได้หรือไม่ เพราะว่าพูดไปอย่างนี้อาจจดจำไม่ได้ แต่บอกได้ว่าในอากาศนี้มีสารคาร์บอนมีคาร์บอนอยู่เดี่ยวนี่จำนวน 700 พันล้านตัน โดยประมาณ (700 พันล้านก็คือ เจ็ดแสนล้านนั่นเอง แต่เมื่อนับเป็นจำนวน พันล้าน ซึ่งฝรั่งเรียกว่า “บิลเลียน” จึงพูดไป 700 พันล้าน)

คราวนี้ การเผาเชื้อเพลิง เช่น ถ่าน ถ่านหิน น้ำมัน เชื้อเพลิงอะไร ๆ ต่าง ๆ เหล่านี้ทั้งหมดทำให้คาร์บอนขึ้นไปในอากาศจำนวน 5 พันล้านตันต่อปี แล้วก็ยังมีการเผาทำลายป่าอีก 1.5 พันล้านตัน รวมแล้วเป็น 6.5 พันล้านตัน ถ้าขึ้น ๆ ไปอย่างนี้ ก็เท่ากับเกือบสิบเปอร์เซ็นต์ของจำนวนที่มีอยู่แล้วในอากาศ ถ้าไม่มีอะไรที่จะทำให้จำนวนของสารนี้ในอากาศลดลง ก็จะทำให้สารนี้กลายเป็นเหมือนตู้กระจกครอบ ทำให้โลกร้อนขึ้นก็เกิดเรื่องยุ่งตามที่ได้กล่าวแล้ว

พูดกันว่าต้นไม้ทำให้จำนวนคาร์บอนมีน้อยลงได้ ก็เป็นความจริงต้นไม้ทั่วโลกในปัจจุบันนี้กินคาร์บอนได้ในอัตรา 110 พันล้านตัน (แสนหนึ่งหมื่นล้านตัน) ต่อปี ก็เป็นอันว่าถ้าเป็นเช่นนั้น ก็สบายใจได้ แต่ว่าถ้าเราดูต่อไปอีก ต้นไม้นั้นเองมันคายคาร์บอนออกมาในอัตราปีละ 55 พันล้านตัน (ห้าหมื่นห้าพันล้านตัน) ก็เหลือกำไรเพียงครึ่งเดียว ในครั้งนี้ยังมีดินหรือสิ่งที่กำลังสลายตัวต่าง ๆ ที่จะส่งคาร์บอนขึ้นไปในอากาศอีก 54.5 พันล้านตัน (ห้าหมื่นสี่พันห้าร้อยล้านตัน) ลงท้ายก็จะได้กำไรเหลือเพียงห้าร้อยล้านตัน ฉะนั้นถ้าดูแล้ว ยังขาดทุนอีก 6 พันล้านตัน มีอีกอย่างหนึ่งก็คือทะเล ทะเลนั้น เขาจะส่งคาร์บอนไดออกไซด์ขึ้นไปบนฟ้า 90 พันล้านตัน (เก้าหมื่นล้านตัน) แต่ในเวลาเดียวกันเขาก็ดูดคาร์บอนจากอากาศมา 93 พันล้านตัน (เก้าหมื่นสามพันล้านตัน) ที่เขาส่งออกไปนั่นแก๊สที่เขาดูดลงมา แก๊สสาม หมายถึงว่าเขาทำกำไรให้ 3 พันล้าน ถ้าบวกทั้งหมด เป็นอันว่ายังมีการเพิ่มคาร์บอนในอากาศ 3 พันล้านตัน ทุกปี ๆ อันนี้ทำให้นักวิชาการเขาเดือดร้อน วิธีแก้ไขก็คือ ต้องเผาไม้ลง และต้องปลูกต้นไม้มากขึ้น

นี่ก็เป็นตัวเลข ท่านทั้งหลายฟังแล้วก็คงปวดหัว แต่คงหาผู้ที่เขียนตัวเลขเหล่านี้ให้ได้ ก็เป็นอันว่าปัญหามันมีจริง ว่าจะประสบความเดือดร้อน ความเดือดร้อนก็จะมีในรูปแบบน้ำท่วมอย่างที่เขาวา แต่ข้อนี้ก็ยังไม่แน่ใจนัก เพราะว่าถ้าอุณหภูมิสูงขึ้น ก็จะทำให้น้ำนั้นระเหยมากขึ้น เมื่อน้ำระเหยมากขึ้น ก็จะทำให้อุณหภูมิลดลงมา ถ้าหากอยากจะทำท่านทั้งหลายว่าสถานการณ์แย่มาก ก็พูดว่ากรุงเทพฯ น้ำท่วมแน่สภาพของคนที่อยู่จะสูญพันธุ์ไปในไม่ช้าไม่นาน แต่ว่าถ้าหากอยากจะทำใจ หรืออยากจะทำทางแก้ไข ก็ปล่อยให้ได้ว่าอุณหภูมิสูงขึ้น ทำให้น้ำระเหย น้ำระเหยทำให้เย็นลง อากาศก็เย็นลง แล้วปัญหาอื่น ๆ ก็ไม่ยุ่ง เพราะว่าถ้าระเหยไปมากน้ำก็ไม่ท่วม ก็เป็นอันว่ายังไม่หมดหวัง

ทั้งหมดนี้ ถ้าหากแต่ละคนที่เป็นผู้ชอบศึกษา และชอบออกความเห็น ชอบมาช่วยชาวบ้าน หรือผู้ปกครองประเทศ ก็ต้องเป็นคนมีความรู้ก่อน คือผู้ที่มาช่วยต้องมีความรู้ ผู้ที่รับฟังการช่วย ก็ต้องมีความรู้เพื่อที่จะไม่ให้ความหนักใจในระดับโลก ความหนักใจในเรื่องจะเป็นหรือตายนี้ กลายมาเป็นความรู้สึกหวาดกลัว หรือเกิดความยุ่งยาก ยุ่งเหยิงถึงขั้นที่จะปะทะกันเลย อย่างเช่นที่จะบอกว่าถ้าไม่ฟังก็จะเดินขบวน จะมาขัดขวางการจราจร อะไรต่าง ๆ อย่างนั้นมันอันตรายมาก เพราะว่าถ้าเราเอาอะไรแม้ที่มีความจริง นำหนักใจจริง แต่นำมาก่อสิ่งที่ยิ่งนำหนักใจ และสิ้นเปลือง เราก็อยู่ไม่ได้ โลกก็อยู่ไม่ได้

อาจเป็นข้อนี้เองที่ทำให้เกิดนิคมมาพูดเรื่องคาร์บอน เรื่องจะร้อนจะเย็น น้ำจะท่วมไม่ท่วม เพราะว่าถ้าหากว่าเรามาศึกษาอย่างใจเย็นอย่างมีเหตุผลแล้ว ก็จะหาทางแก้ไขได้ หรืออย่างน้อยก็ให้พยายามแก้ไขมันจะดีกว่าที่จะมาขัดแย้งกัน แล้วเมื่อขัดแย้งกัน ก็มักก่อเกิดปัญหาใหม่ คือปัญหาการเดินทางที่ การประท้วงที่ การจลาจลวุ่นวาย เป็นต้น แล้วก็ทำให้ผู้ที่รับผิดชอบปวดหัว เลยไม่ต้องคิดแก้ไขอะไรต้องมาคิดแก้ไขแต่สิ่งวุ่นวายที่มีขึ้นมาใหม่ โดยใช้เหตุ เรียกว่าเสียแรงเปล่า ๆ แล้วเมื่อเสียแรงเปล่า ๆ นี้มันก็เรียกว่าสิ้นพลังงาน เมื่อสิ้นพลังงานแล้ว คนเราก็หายใจเอาคาร์บอนไดออกไซด์ออกไปมากขึ้น มากกว่าคนที่ใจเย็น ๆ ก็ทำให้ปัญหาที่เราเป็นห่วงแต่เดิมเพิ่มขึ้น ฉะนั้นที่พูดอย่างนี้ ก็เพราะเห็นว่าในที่นี้มีผู้ที่รับผิดชอบงานต่าง ๆ ซึ่งปัญหาที่พูดนี้ก็เกี่ยวข้องกับทุกสาขา เพราะว่ามันเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของโลกมนุษย์ ข้อต่าง ๆ เหล่านี้ก็เกี่ยวพันกัน พาดพิงไปถึงปัญหาอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้ว

วันก่อนนี้เราพูดถึงปัญหาว่าเมืองไทยนี้ อีกหน่อยจะแห้งไม่มีน้ำเหลือ จะต้องไปซื้อน้ำจากต่างประเทศ ซึ่งก็อาจเป็นไปได้ แต่เชื่อว่าจะไม่เป็นอย่างนั้น เพราะว่าถ้าคำนวณดู น้ำในประเทศไทยที่ไหลเวียนนั้นยังมีอยู่ เพียงแต่ต้องบริหารให้ดี ถ้าบริหารให้ดีแล้ว มีเหลือเพื่อ มีตัวเลขแล้ว แต่ว่ายังไม่ได้ไปแยกแยะตัวเลข เหมือนที่ได้แยกแยะตัวเลขของคาร์บอน น้ำนั้นนะ ในโลกมีมาก แล้วที่ใช้จริง ๆ มันเป็นส่วนหนึ่งส่วนหนึ่งของน้ำที่มีอยู่ อาจไม่ถึง ก็ต้องบริหารให้ดีเท่านั้นเอง เดียวนี้ก็มีปัญหาเกี่ยวกับน้ำ น้ำนี้จะต้องใช้ให้ดี ก็น้ำนั้นก็มีคุณ อย่างที่เราใช้น้ำสำหรับบริโภค น้ำสำหรับการเกษตร น้ำสำหรับอุตสาหกรรม ทั้งหมดนี้ต้องใช้น้ำที่ดี หมายความว่า น้ำที่สะอาด

น้ำมีมากในโลก เป็นน้ำทะเลเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะใช้อย่างนี้ไม่ได้แล้ว นอกจากนั้นเดี๋ยวนี้ที่กำลังมีมากขึ้น ก็คือน้ำเน่า จะต้องป้องกันไม่ให้มีน้ำเน่า น้ำเน่าจะมีอยู่เสมอ แต่อย่าให้น้ำเน่านั้นเป็นโทษมากเกินไป ฉะนั้นนี่เป็นอีกโครงการหนึ่ง ที่เราจะต้องปฏิบัติ แล้วก็ถ้าไม่จัดการโดยเร็วเราก็จะนอนอยู่ในน้ำเน่า น้ำดีจะไม่ มีใช้ แม้จะไปซื้อน้ำจากต่างประเทศมาก็กลายเป็นน้ำเน่าหมด เพราะว่าเอามาใช้โดยไม่ไ้ระมัดระวัง

ถ้าเรามีน้ำแล้วมาใช้อย่างระมัดระวังข้อหนึ่ง และควบคุมน้ำที่เสียอย่างคืออีกข้อหนึ่ง ก็อยู่ได้ เพราะว่าภูมิประเทศของประเทศไทย “ยังให้” ใช้คำว่า “ยังให้” ก็หมายความว่ายังเหมาะแก่การอยู่ในประเทศนี้ไม่ใช่ไม่เหมาะ ประเทศไทยนี้เป็นที่ที่เหมาะสมมากในการตั้งถิ่นฐาน แต่ว่าต้องรักษาเอาไว้ไม่ทำให้ประเทศไทย ซึ่งเป็นสวนเป็นนากลายเป็นทะเลทราย ก็ป้องกันได้ ทำได้

พูดกันว่า ถ้าหากไปทำโครงการไฟฟ้าพลังน้ำก็จะไปทำลายป่า ทำให้เสียหายกับเรื่องของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ผู้ที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมก็พูดอย่างนั้น อันนี้เป็นความจริง ถ้าไปทำลายป่าแล้ว สิ่งก็ตามมาก็คือสนามกอล์ฟ หรือการท่องเที่ยว หรือการลักลอบตัดป่า เป็นต้น ดังนั้นข้อเสียมันเพิ่มขึ้นได้จริง แต่ว่าถ้าหากไปทำในที่ที่เหมาะสม คำนวณได้ว่าผลเสียในการตัดไม้ส่วนหนึ่งจะคุ้มกับผลได้ คือเช่นที่บอกว่าตัดต้นไม้ นั่น ทำให้คาร์บอนขึ้นไปในอากาศเป็นจำนวนเท่านั้น ๆ ทำให้เกิดความระเหยของน้ำเท่านั้น ๆ เราก็จะต้องมาเล็งดูว่าจะรักษาป่าไว้ หรือจะต้องการใช้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้น

เมื่อใช้พลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้น เราจะต้องใช้อย่างหนึ่งอย่างใด อย่างมีผู้เสนอให้ไปซื้อถ่านหินจากออสเตรเลีย มาสร้างโรงไฟฟ้าใช้ไอน้ำ คือใช้ถ่านหินมาเผาเพื่อที่จะทำความร้อนและขับเทอร์ไบน์ให้เป็น

ไฟฟ้า คำนวณดู ที่เราจะต้องซื้อถ่านหินจากประเทศออสเตรเลียมา ก็เสียเงินทองเท่าไร มาเผาแล้วจะออกมา เป็นคาร์บอน เวลาเผาสำหรับหมუნกั้นจะต้องเกิดคาร์บอนขึ้นไปเท่าไร เปรียบเทียบกับที่จะเสียพลังงาน กำจัดคาร์บอนจากต้นไม้สัก 3-4 ต้น นั่นนะ มันคุ้มหรือเปล่า ถ้าทำไฟฟ้าด้วยพลังน้ำที่ไม่ต้องตัดต้นไม้ เพียงแต่ ตัดต้นหญ้าก็ยังไม่เสียหาย

พูดอย่างนี้ก็อาจจนกว่าจะทำที่ไหน ไปคิดเอาเอง ว่าที่ไหนทำได้ มันมีที่ที่จะทำได้ รวมทั้งน้ำที่จะกัก เอาไว้ปล่อยออกมาทำไฟฟ้า และปล่อยออกมาทำการเพาะปลูกในที่ที่อย่างน้อย 200,000 ไร่ ซึ่งปัจจุบันนี้รกร้าง ว่างเปล่า เพราะว่าไม่มีน้ำ เมื่อรกร้างว่างเปล่าอย่างนั้น ก็ทำให้เสียเศรษฐกิจไปเยอะ จะต้องสงเคราะห์ชาวนา ชาวสวนที่เป็นเจ้าของที่เหล่านั้น ลงท้ายพวกนั้นก็ต้องขายที่ กลายเป็นทำให้ราคาของที่ดินแพงขึ้น ก็เป็น ปัญหาอีกต่อไป

แล้วผู้ซื้อที่ดินนั้นก็จะต้องไปประกอบอุตสาหกรรมที่นั่น เมื่อมีอุตสาหกรรมที่นั่นก็จะต้องมีน้ำ ก็ จะต้องขุดน้ำบาดาล หรือต้องทำโครงการนำน้ำมา เสียเงินเป็นหลายร้อยล้าน เป็นหมื่นเป็นแสนล้าน ฉะนั้นถ้า หากว่าที่ดินเหล่านั้น จะมาใช้สำหรับการเกษตรได้โดยเหมือนว่าได้เปล่า รู้สึกว่าควรจะทำ แต่ถ้าไปทำ ก็จะมีผู้ ที่คัดค้านว่าในการที่ต้องไปตัดต้นไม้ ในข้อนี้ถ้าพิจารณาแล้ว ที่เขาคัดค้านไม่ให้ตัดต้นไม้เพราะเหตุใด เขาก็ ต้องคิดดูเหมือนกันว่าเราต้องการไฟฟ้า แล้วเราเผาถ่านหิน ก็จะเสียหายไปเท่าใด เปรียบเทียบกับการตัดต้นไม้ ไม่ก็ต้น

พูดอย่างนี้ท่านทั้งหลายก็ฟัง วันนี้มีแต่แง่ง เพราะวันนี้ไปถึงสิ่งแวดล้อมชั้นโลก แต่ก่อนนี้เคยพูดถึง สิ่งแวดล้อมชั้นประเทศ เดียวนี้ถึงชั้นโลก ก็เป็นความรับผิดชอบที่เรา มี ความจริงต้องพูดถึงชั้นโลกเพราะ ประเทศไทยนี้ก็เติบโตขึ้นมา จะมีหน้ามีตาในโลกว่าเป็นประเทศที่มั่นคง เป็นประเทศที่ดี อย่างนั้นอย่างนี้เราจึง ต้องมีความรับผิดชอบในโลกมากขึ้น ทั้งนี้ก็เชื่อว่า เป็นความดีของประเทศไทย ถ้ามีความดีแล้วต้องรักษาความ ดี ที่ไหนที่ไม่มีความดีก็ต้องสร้างความดี ที่ไหนที่มีความเลวก็ต้องระงับความเลว ที่ไหนที่มีความดีแล้ว ก็ ต้องรักษาความดี อันนี้เป็นหลัก แต่ว่าถ้าเรามีความดีอยู่แล้ว แล้วก็ทำลายความดีนั้น มันเป็นเรื่องที่น่าเสียดาย ไม่ได้บอกว่าเป็นสิ่งที่เลว – มันก็เลวอยู่ในตัว – แต่น่าเสียดาย ถ้าเรามีของดีแล้ว เราต้องรักษา และส่งเสริม ความดีในของดีนั้นให้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป

คราวนี้ถึงได้พูดในปัญหาที่เรียกได้ว่าฟังแล้วปวดหัว เพราะว่าเป็นตัวเลขที่หมუნไปหมუნมา ดู เหมือนว่าไม่เข้าใจกันว่าทำไม พูดอย่างนี้ แต่ว่าถ้าท่านเป็นผู้ที่มีความจำดี เอาที่พูดนี้ไปพิจารณาว่า จริงหรือไม่ จริง แล้วถ้าอยากจะทราบว่ามีตัวเลขที่ไหน ผู้ที่เป็นเจ้ากระทรวง ก็ไปถามที่กระทรวง มีตัวเลขเหล่านี้ทั้งนั้น เกือบทุกกระทรวง คนที่อยากทราบข้อมูลต่าง ๆ จะไปถามครูบาอาจารย์ก็ได้ ครูบาอาจารย์เหล่านี้ แต่ละคน ๆ มีความรู้ ในเมืองไทยมีคนมีความรู้เยอะแยะ เพียงแต่ให้ไปถามท่าน เมื่อถามท่านแล้วนำความรู้ที่ท่านทั้งหลาย ให้มา มาโยงกัน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาส่วนรวม ก็คงจะสามารถปฏิบัติงานได้ แล้วก็ทำให้พุงรักษา ประเทศชาติให้ก้าวหน้าเจริญได้

ได้พูดถึงตรงนี้ก็คงพอสมควร เพราะว่าจะเป็นการบ้านได้สำหรับไปคิดตลอดปี ถ้าไม่พอท่านก็ไปคิด ใหม่ ไปคิดเพิ่มเติม แล้วปีหน้าจะได้เพิ่มเติมให้ได้ แต่ว่าปีหน้าเราแต่ละคนก็ต้องรักษาตั้งแต่ละถึงไว้ให้ดี

เพื่อที่จะไม่ให้รั้ว ได้ทราบอะไรเข้าไป ไม่ให้รั้วออกมาเฉย ๆ คือคนเรา ถ้าหากฟังอะไรเห็นอะไรมาแล้ว ปล่อยให้รั้วออกมาหมดก็น่าเสียดาย แต่ว่าคนไหนที่สามารถจะเก็บเอาไว้ได้ แล้วนำมาใช้ประโยชน์ได้ก็เป็นผู้ที่มีประโยชน์ และเป็นผู้ที่จะมีความสุข และมีความพอใจ

ที่ท่านทั้งหลายมาในวันนี้ ก็มาให้พรให้เจริญ คงหมายความว่า ให้รักษาถึงไว้ให้ดี ๆ ไม่ให้รั้ว ที่จริงบางเวลา เห็นอะไรฟังอะไรแล้วมันชักจะคลอน มันปวดหัว ก็หมายความว่ามันคลอน แต่ว่าถ้าคิดดี ๆ แล้วก็ซ่อมแซมให้ดีขึ้นได้ มันก็หายปวดหัว ที่ท่านมาให้พรให้เจริญ ก็หมายความว่า ท่านจะมาให้พร ให้สามารถซ่อมแซมถึงให้แข็งแรง ก็เช่นเดียวกัน ก็ขอให้ท่านทั้งหลายรักษาและซ่อมแซมถึงไว้ให้ดีให้ตลอดด้วย เพื่อที่จะสามารถแก้ไขปัญหา คือเข้าใจก่อน และแก้ไขปัญหาดังที่ได้เปรยไว้อย่างหนักในวันนี้ ก็ขอให้ทุกท่านได้ประสบความสำเร็จ ดี ความเจริญ และความสำเร็จทุกประการ.
